

**Izziņa par Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam (turpmāk – LAP 2014-2020) Uzraudzības komitejas (turpmāk – UK)
lēmumu par grozījumiem LAP 2014-2020**

Pārstāvētā institūcija		UK locekļa komentārs	Vadošās iestādes komentārs
1.	Biedrība "Latvijas Zemnieku federācija"	<i>Biedrība "Latvijas Zemnieku federācija" iebilst par atvēlēto finansējuma apjomu LAP 2014-2020 pasākumam 4.1 "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās":</i> Iebildums: Biedrība "Latvijas Zemnieku federācija" piekrīt Zemkopības ministrijas rosinātiem grozījumiem LAP 2014-2020 attiecībā uz 5,62 milj. eiro finansējuma pārdali no M06, M08, M16 un M19 pasākumiem uz M04 "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" apakšpasākumu 4.1. "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās". Ņemot vērā LAP 2014-2020 izvirzītos mērķus mazo lauku saimniecību stiprināšanai, un zinot mazo lauku saimniecību pastāvošos izaicinājumus un šāda atbalsta nozīmīgumu viņu turpmākā attīstībā, uzstājam, lai daļa no pārdalītā finansējuma tiktu rezervēta tieši mazo lauku saimniecību grupai. Ja šobrīd LAD mājas lapā izsludinātajā 4.1 "Atbalsts ieguldījumiem lauku saimniecībās" projektu kārtā pieejamais finansējums mazajām lauku saimniecībām ir paredzēts 2,4 milj. eiro, tad uzstājam to divkārtot līdz 4,8 milj. eiro. Vēl jo vairāk tāpēc, ka LAP 2014-2020 ietvaros jau iepriekš (2021. un 2022. gadā) ir veikti grozījumi, pārdalot 6.3.apakšpasākumā "Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības" paredzēto finansējumu uz 4.pasākumu "Ieguldījumi materiālajos aktīvos", kaut izvirzītie mērķi par atbalstāmo saimniecību skaitu aizvien nav sasniegti (sasniegti 93% no plānotā pēc 2024. gadā ZM sagatavotā LAP 2014-2020 Gada īstenošanas ziņojuma).	Vadošās iestādes skaidrojums. Skaidrojam, ka šobrīd izsludinātā projektu iesniegumu kārtā paredzēta kā pēdējā, ņemot vērā, ka 2025. gada beigās noslēdzas plānošanas perioda 2014.-2022. gadam attiecināmības periods, t.i. projektiem jābūt pabeigtiem līdz 2025. gada 1. oktobrim un finansējumam no Lauku atbalsta dienesta puses izmaksātam līdz 2025. gada 30. decembrim. Turklāt ņemot vērā, ka mērķa virzienā 2A-konkurētspēja ir izmantots viss pieejamais finansējums, turklāt uzņemtas virssaistības, tad izsludinātā projektu iesniegumu kārtā paredz ieguldījumus tikai klimata mērķos, t.i. 5.prioritātē, atbalstot ieguldījumus 5B - energoefektivitāte, 5C - atjaunojamās enerģijas izmantošana un 5D - emisiju mazināšana mērķa virzieniem, kā arī atbalstāmi ieguldījumi alternatīvās enerģijas nodrošināšanai, kas nepieciešami uzņēmuma darbībai ārkārtas apstākļos. Līdz ar to nav plānots izsludināt jaunu projektu iesniegumu kārtu, turklāt šis pārdalītais finansējums tiks izmantots jau iepriekšējās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtās uzņemto virssaistību segšanai mērķa virzienā 2A-konkurētspēja. Turklāt informējam, ka apakšpasākumā 6.3. "Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstot mazās lauku saimniecības" pēdējā izsludinātajā 8. kārtā, kas noslēdzās

		Atbalsts mazām lauku saimniecībām ir būtisks, jo tās skaita ziņā ir visvairāk no visām Latvijā esošajām lauku saimniecībām un to ieguldījums bioloģiskās daudzveidības uzturēšanā, lauku teritoriju nodarbinātībā un apdzīvotībā, un lokālā pārtikas pašnodrošinājumā ir nozīmīgs lauku, lauksaimniecības un valsts ilgtspējīgai attīstībai. Kā lauksaimniekus pārstāvošā organizācija, apņemas veikt informatīvu kampaņu, lai informētu un mudinātu mazās lauku saimniecības izvērtēt iespēju un izmantot šobrīd izsludināto pieejamo atbalstu LAP 2014-2020 apakšpasākuma 4.1. ietvaros saimniecību attīstībai	2023. gada jūnijā, no kārtā pieejamā finansējuma 6,59 milj. EUR apjomā tika iesniegti projektu pieteikumi tikai par 1,5 milj. EUR jeb 22,8%, bet apstiprināti projektu pieteikumi tikai par 1,11 milj. EUR (16,9% no kārtas finansējuma), pie tam finansējuma pārpalikums bija visos reģionos, kas liecina gan par mazo saimniecību ļoti zemo aktivitāti plānošanas perioda beigās, gan ierobežotajām iespējām izpildīt atbalsta saņemšanas nosacījumus. LAP 2014-2020 plānošanas periodā pārtrauktās saistības šajā apakšpasākumā līdz 2025. gada sākumam ir 2,2 milj. EUR apmērā (4,2% no pieejamā publiskā finansējuma).
2.	<i>Biedrība “Latvijas Lauku forums”</i>	<i>lūdz skaidrot, kā veidojies finansējuma atlikums, kā arī sniedz komentārus par M19 “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai” finansējuma izlietojumu:</i> Komentārs: Vēlos sniegt komentārus pie plānotajiem grozījumiem par jautājumu "M19 “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai” – 1,4 milj. eiro"; 1) sniegt skaidrojumu, kā šāds atlikums ir veidojies 2) ierosinu no atlikušo LEADER finansējumu novirzīt: 2.1. starptautiskās konferences LINC 2026 Latvia organizatoriskiem izdevumiem (konference plānota 2026.gada maijā. Ir uzsākta šīs konferences organizēšana, ko veic Latvijas Lauku forums sadarbībā ar šādām vietējās rīcības grupām (VRG) Partnerību Laukiem un jūrai, biedrību Darīsim Paši!, biedrību SATEKA, kā arī norises procesos tiks iesaistītas pārējās VRG), plašāka informācija par LINC pieejama šeit https://www.info-linc.eu; 2.2. LEADER pieejas popularizēšanas pasākumiem valstiskā mērogā; 2.3 VRG kapacitātes paaugstināšanai; 2.4. projektu vērtēšanas platformas izveide VRG.	Vadošās iestādes skaidrojums. Skaidrojam, ka finansējuma atlikums veidojas no iepriekšējos gados uzņemto saistību pārtraukšanas par projektu īstenošanu pasākumā M19 “Atbalsts LEADER vietējai attīstībai”. Kopumā LAP 2014-2020 plānošanas periodā pārtrauktās saistības šajā pasākumā līdz 2025. gada sākumam ir 18,1 milj. EUR apmērā (finansējums tika izsludināts atkārtoti), turklāt VRG izsludinātajās kārtās laika periodā no 2022. gada sākuma līdz 2024. gada beigām apstiprināto projektu pieteikumos uzņemtās saistības tika pārtrauktas par 1,9 milj. EUR, radot kopējo publiskā finansējuma atlikumu pasākumā M19 1,4 milj. EUR apmērā. Ņemot vērā, ka 2025. gada beigās noslēdzas plānošanas perioda 2014.-2022. gadam attiecināmības periods, tad šo finansējumu nav iespējams novirzīt starptautiskās konferences LINC 2026 Latvia organizatoriskiem izdevumiem. Turklāt šo finansējumu ir iespējams izmantot tikai citu LAP pasākumu ietvaros, līdz ar to tas nav izmantojams arī citiem mērķiem atbilstoši biedrības “Latvijas Lauku forums” rosinājumiem.